

LÄR MER OM INTEGRITET | ÅK 7-9

Vilka bilder får synas?

Lektionen handlar om hur normer påverkar vilka bilder vi ser i digitala medier.

LEKTIONSDEL 1

Lyssna på Stil Special

Lyssna på inslaget om Instagram och fotografen och konstnären Arvida Byström ur SR programmet Stil Special. Inslaget ligger först i programmet (0.00 - 13.30). Besvara och diskutera frågorna. (Du kan ladda ner programmet här.)

1. Använder du Instagram eller någon annan social media där bilder har störst betydelse?
2. Vilket motiv hade bilden du senast publicerade?
3. Vad får du inte publicera på Instagram? Läs gärna användarreglerna för Instagram och några andra sociala medie-plattformar.
4. Arvida Byström har just kommit ut med en bok tillsammans med en kollega. Vad är det för bok?

5. Varifrån kommer bilderna i boken?
6. Arvida säger att bilderna i boken är intressanta just eftersom de inte får visas. Vad menar hon med det, tror du?
7. Vad får du veta om Arvida Byström i reportaget?
8. Sök efter hennes bilder på nätet och beskriv hennes stil.
9. Reportaget handlar om bilder som plockats bort från Instagram, men hur går det till? Har du eller någon du känner fått någon bild borttagen?
10. Det här avsnittet av Stil heter "Den stora digitala spegelsalen". Förklara varför avsnittet heter så.
11. Många konstnärer använder sociala medier för att nå ut med sin konst. Vem eller vad avgör om ett fotografi är konst eller inte?
12. I reportaget nämns några saker som gör att bilder kan bli borttagna. Vilka normer tycker du att det finns kring: behåring (kroppshår), kroppsvätskor (till exempel mens, snor, svett, blod) och nakenhet?
13. Är det censur att få en bild borttagen från Instagram eller är det ett brott mot de regler som finns på plattformen?

LEKTIONSDEL 2

Läs en artikel

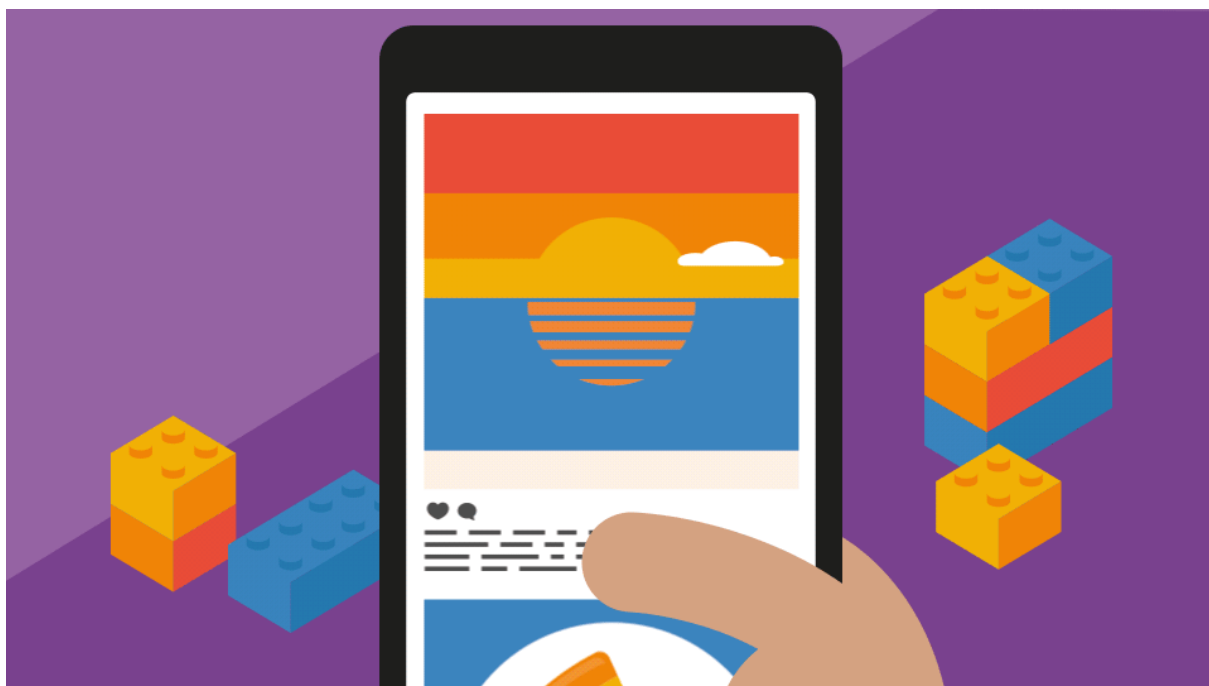
Läs artikeln om Chessie King Därför lägger 24-åringen upp "misslyckade" bilder: "Tidigare hade jag raderat dem direkt". Använd frågorna som stöd för att samtala om artikeln.

- Är det Chessie gör bra? Motivera!
- Känner du till några andra bloggare, influencers eller youtubers som har gjort något liknande? Berätta!
- Chessie nämner vinklar och ljus som en del av vad som påverkade vilka bilder hon delade. Många använder också filter när de fotograferar eller delar bilder. Vad tycker du om det? Är det något du tänker på när du ser andras bilder?

LEKTIONSDEL 3

Sammanfatta och reflektera

Titta på klippet och utgå från frågorna för att sammanfatta lektionen.

1. Vem eller vilka är det som styr vilka värderingar som vi tar del av på nätet?
2. Vilken roll tror du att algoritmer spelar för vilka bilder vi tar del av på nätet?
3. Kan enskilda individer, till exempel du och dina kamrater, påverka vilka värden som förmedlas på nätet? Ge gärna exempel!
4. Skriv ner dina tre bästa tips till en ung person som vill påverka den bild av världen som förmedlas på nätet.

Lärarinstruktioner

Lektionens syfte

Syftet med lektionen är att ge eleverna tillfälle att reflektera kring hur medier och sociala medier påverkar, speglar och reproducerar normer och värderingar.

Förberedelser

Lyssna på det inledande reportaget i programmet Stil. Läs igenom artikeln om Chessie King. Därför lägger 24-åringen upp "misslyckade" bilder: "Tidigare hade jag raderat dem direkt" och SR-artikeln om romer. Mediebilden av romer förändras - antalet artiklar har femdubblats. Båda artiklarna handlar om hur medier påverkar vår världsbild.

Genomförande

Lyssna på första delen (00.00 - 13.30 min) av Stil Special i P1 från den 6 april 2018. Inslaget handlar om bilder som plockats bort från Instagram. Låt eleverna arbeta med frågorna till programmet och avsluta med en diskussion om hur traditionella medier och sociala medier påverkar vår syn på olika fenomen samt om - och i så fall hur - våra normer och värderingar påverkas av vad vi ser och hör i medierna.

Fördjupning

Läs även Dagens medias intervju Arvida Byström: "Tumblr var kreativt omvälvande för mig".

Undersök mediebilden av någon eller några minoritetsgrupper. Titta gärna på lektionsförslaget om källkritik på samer.se för inspiration eller lyssna på föreläsningen om bilden av det samiska. Låt eleverna söka efter artiklar, radio- och tv-program och bilder som handlar om eller visar den eller de minoriteter ni valt. Läs till exempel om mediebilden av muslimer i en artikel från Uppsala universitet.

Se läroplanskoppling

Centralt innehåll i ämnet samhällskunskap (årskurs 7-9)

Information och kommunikation

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel sociala medier, webbplatser eller dagstidningar.
- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet, samt hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och digital kommunikation samt hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

Rättigheter och rättsskipning

- Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter, till exempel gränsen mellan yttrandefrihet och kränkningar i sociala medier.

Samhällsresurser och fördelning

- Digitaliseringens betydelse för samhällsutveckling inom olika områden, till exempel påverkan på arbetsmarknad och infrastruktur samt förändrade attityder och värderingar.

Centralt innehåll i ämnet svenska (årskurs 7-9)

Språkbruk

- Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.
- Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

Vilka bilder får synas?

Kul att ni är klara!

Hoppas det var en bra och lärorik lektion. Det finns många andra att göra! Gå till .